

Jaarverslag

“Home-Start Aalst– opvoedingsondersteuning aan huis”

Jaarverslag 2024

Opdracht samenwerkingsovereenkomst: Individuele maatgerichte opvoedingsondersteuning aan huis voor kwetsbare gezinnen met kinderen.

1. Doelstelling 1: Home-Start Vlaanderen vzw ondersteunt en begeleidt gezinnen in een kwetsbare situatie door het inzetten van vrijwilligers als gezinsondersteuners, teneinde de draagkracht van deze gezinnen te verhogen en de fysieke, psychische en emotionele ontwikkeling van de gezinsleden, de kinderen in het bijzonder, te bevorderen.

1.1. Home-Start

Werken aan weerbaarheid

Home-Start ondersteunt gezinnen met jonge kinderen tot 12 jaar en dat vanaf de zwangerschap. Opgeleide vrijwilligers bezoeken het gezin, waaraan ze gematcht zijn, wekelijks aan huis. Daar zetten ze krachtgericht in op opvoedingsondersteuning en bouwen ze aan het zelfvertrouwen van ouders en kinderen, herstellen en verbreden ze het sociaal netwerk rond het gezin en werken ze aan grondrechten en verbinding met bestaande diensten, onderwijs, vrijetijd en hulpverlening zodat gezinnen volwaardig kunnen participeren aan alle domeinen van de samenleving.

Het unieke in de Home-Startwerking is dat één vrijwilliger met een gemiddelde van één dagdeel per week bij één gezin aan huis gaat en dit voor een langere tijd.

De vrijwilligers worden in hun engagement ondersteund door een Home-Startcoördinator die hen opleidt, individueel coacht in hun engagement en maandelijks intervisiemomenten organiseert met de vrijwilligers.

Home-Start Aalst werd door Opgroeien erkend als Mobiel aanbod met vrijwilligers in de preventieve gezinsondersteuning. In het voorjaar van 2024 werd de Home-Startwerking als ‘goed beschreven en onderbouwde praktijk’ opgenomen in de [Databank Kwaliteitsvolle Praktijken](#) van Opgroeien.

Werken met vrijwilligers

Vrijwilligers hebben de tijd om een relatie op te bouwen met de gezinsleden en vanuit deze relatie op maat en tempo van het gezin te werken aan duurzame verandering. De gelijkwaardigheid en belangeloze en onvoorwaardelijke inzet van de vrijwilliger, de (h)erkenning die de ouders ervaren in het gesprek met de vrijwilliger, maken het mogelijk om gezinnen te bereiken die zich niet zo thuis

voelen in onze samenleving en vanuit hun eigen ervaringen weinig geneigd zijn om gebruik te maken van bestaande voorzieningen.

De werking steunt op een stevig vrijwilligersbeleid met aandacht voor onthaal, opleiding, coaching en opvolging van vrijwilligers. Maandelijks zijn er intervisiemomenten in groep waar vrijwilligers reflecteren over het eigen handelen. Vrijwilligers ontvangen regelmatig een nieuwsbrief met lokale en bovenlokale informatie en kunnen bij de coördinator terecht met vragen over het ondersteunen van hun gezin.

1.2. Home-Startgezinnen

Home-Start biedt laagdrempelige, preventieve gezins- en opvoedingsondersteuning aan huis bij gezinnen, vanaf de zwangerschap tot 12 jaar.

Een aantal gezinnen ervaren tijdelijk of door één gebeurtenis een verlies in draagkracht, vb. door de geboorte van een kind of jobverlies. Even vaak situeren de problemen in de gezinnen zich op verschillende vlakken en ervaren gezinnen langdurig uitsluiting van verschillende levensdomeinen met een chronisch tekort aan veer- en draagkracht en isolement als gevolg.

Voorbeelden: geen of een onzeker inkomen en een zwakke positie op de arbeidsmarkt; geldzorgen of schulden; precaire huisvestingssituatie; lichamelijke en psychosomatische klachten of handicap; conflictueuze of complexe relaties; psychische kwetsbaarheid; weinig of geen sociaal netwerk; moeilijke of geen toegang tot welzijns- en gezondheidsdiensten; geen kennis van of toegang tot vrijetijdsaanbod en gemeenschapsleven; digitale uitsluiting; moeilijke communicatie met school, weinig kennis van onderwijscultuur; te weinig kennis van de Nederlandse taal; vervoersarmoede; een ondergebruik van rechten en diensten.

Home-Start Vlaanderen bereikte in 2024 436 gezinnen. **Home-Start Aalst bereikte 24 gezinnen in 2024.**

Gezinnen komen op verschillende manieren bij Home-Start Aalst terecht. In 2024 werden de gezinnen aangemeld door diensten, voorzieningen en hulpverleners uit het werkveld, onderwijs, gezondheidssector of justitie.

Indicatoren - jaaroverzicht	2023	2024	2025	2026
Aantal ondersteunde gezinnen	40	24		
Aantal bereikte kinderen	73	58		
Aantal gezinnen op de wachtlijst	10	10		
Aantal contacten met gezinnen door vrijwilliger	1468	1302		
Aantal contacten met gezinnen door coördinator	+/- 450	+/-200		

Home-Start Aalst ondersteunde het voorbije jaar wekelijks en intensief 24 gezinnen, niet de verhoopte 30. De werking had te kampen met een trage toestroom en opstart van vrijwilligers in het voorjaar. Er

was een opvallend aantal geïnteresseerde vrijwilligers, die niet het juiste profiel hadden en zelf met een beperkte draagkracht of psychische kwetsbaarheid kampten. We hechten als organisatie veel belang aan het krachtgericht ondersteunen van gezinnen die zich vaak in een zeer kwetsbare situatie bevinden, het is belangrijk dat de vrijwilligers zelf over de nodige draagkracht beschikken.

1.3. Ondersteuningstrajecten in cijfers

- › Gemiddelde duurtijd van een ondersteuning 2024: 1 jaar en 5 maand
- › Gemiddelde wachttijd gezinnen 2024: 6 maand

Indicatoren - jaaroverzicht	2023	2024	2025	2026
Totaal aantal gezinnen	40	24		
Thuisstaal anders dan het Nederlands	52%	58%		
Geen arbeidsinkomen aanwezig	22%	33%		
Alleenstaand ouderschap	35%	58%		
Psychische kwetsbaarheid	32%	50%		
Nieuwkomers (-5 jaar in België)	10%	20%		
Perinatale ondersteuning	27%	20%		

1.4. Impact meten

Metten is weten: Home-Start Vlaanderen brengt het effect en impact van de ondersteuning in kaart in functie van verantwoording, evaluatie en positionering van de eigen werking en signaleren van noden en knelpunten van gezinnen in een kwetsbare situatie. De impacttool meet aan de hand van de Likertschaal het welbevinden op verschillende levensdomeinen bij de start, tussentijds en op het einde: samenleving, school, huishouden, opvoeding, ouder, kind, algemeen en welbevinden. We evalueren de resultaten van de afgeronde gezinstrajecten naar impact en effect. Momenteel loopt er in 9 Aalsterse gezinnen een meting, eentje werd intussen afgerond.

In 2024 konden we van 10 gezinnen in Vlaanderen de impact na 1 jaar correct meten aan de hand van de impacttool.

We merken een toename van het:

- Algemeen welbevinden: toekomstperspectief, arbeid, vrije tijd
- Ouders voelen zich meer zelfredzaam, er is een verbetering op het vlak van arbeid en vrije tijd voor de ouder zelf
- Ouders geven aan dat er op het levensdomein 'huishouden' sprake is van een verbetering in hun woonsituatie, inkomen en de sfeer in huis.

Een iets minder grote stijging t.g.o. voorgaande domeinen nemen we bij de meting van deze gezinnen waar op niveau van:

- Kind: welbevinden, talentontwikkeling, ontwikkeling algemeen

- Opvoeding: ouder-kindrelatie, voorzien in basisbehoeftes kind, opvoedingssteun
- School: tevredenheid, betrokkenheid, beleving
- Het verbreden van het netwerk rond het gezin (informeel, formeel, mobiliteit) blijft een van de moeilijkste opdrachten voor een Home-Startvrijwilliger.

Wij hopen de volgende jaren alvast een meer accuraat beeld te schetsen van de impact van de aanwezigheid van een gezinsbuddy door meer metingen uit te voeren, zodat we ook op stadsniveau een correct beeld kunnen geven van de impact van Home-Start.

1.5. Gelijkwaardig ouderschap in dialoog, in materiaal en in beeld

Het project '['Gelijkwaardig ouderschap in dialoog, in materiaal en in beeld'](#) van Home-Start Vlaanderen i.s.m. Odisee, Kenniscentrum Gezinswetenschappen en Luca School of Arts, Narafi bracht de bevindingen en het perspectief van ouders én kinderen in een kwetsbare situatie in beeld via een fototentoonstelling die geopend werd op dinsdag 30 januari 2024, met een educatieve brochure en een docufilm over de oudergesprekken. De fototentoonstelling reisde langs 5 locaties door Vlaanderen en Brussel. We hopen ze in 2025 ook in Aalst te zien.

1.6. Perinatale ondersteuning

Home-Start Vlaanderen richt zich ook naar gezinnen in de perinatale periode, liefst al tijdens de zwangerschap. We vernieuwden in 2024 het vormingsaanbod 'perinataal ondersteunen van gezinnen'. In 2024 had Home-Start Aalst 5 perinatale trajecten. De hulpvragen situeerden zich rond het ontlasten van de ouder, opvoedingsvragen, veilige omgeving creëren, zoeken van opvangmogelijkheden en het opvolgen van de kinderopvanginschrijvingen. De gezinnen met nood aan perinatale ondersteuning werden ondersteund door opgeleide vrijwilligers. In 2024 hebben 5 vrijwilligers, naast de standaard opleidingen, de perinatale opleiding gevolgd.

- › We maakten in het voorjaar van 2024 een film met 3 portretten van gezinnen met hun vrijwilliger in de perinatale periode in samenwerking met productiehuis Dennyzo. Deze film werd tijdens de week van de vrijwilliger in 2024 op de Home-Start Aalst Facebookpagina gepost: '['Verbindend op weg met Home-Start'](#)'.
- › Samenwerkingsovereenkomst Born in Belgium
- › 2 lerende netwerken Born in Belgium: in april over de implementatie; in juni een dagopleiding gesprekstechnieken
- › Deelname aan de campagne van Te Gek 'Dat lucht op', waar onder andere 2 getuigenissen vanuit Home-Start gedeeld worden op de website. 1 mama uit Aalst getuigt.

1.7. Verhalen van gezinnen en vrijwilligers

Home-Start verzamelt verhalen van gezinnen en vrijwilligers en maakt deze publiek via de website www.homestartvlaanderen.com en sociale media (Facebook, Instagram, LinkedIn).

Begin december 2023 verscheen er zowel op de website van Home-Start

www.homestartvlaanderen.com/verhalenvangezinnenenvrijwilligers als op de Facebookpagina een hartverwarmend verhaal over Michelle en vrijwilligers Kris.

Eind maart 2024 verscheen er zowel op de website van Home-Start als op de Facebookpagina een hartverwarmend [verhaal over Christopher en vrijwilliger David](#).

In mei 2024 verscheen er een getuigenis van een vrijwilliger in de CHIPKA. Via deze verhalen willen we de Home-Start werking bekend maken en vrijwilligers warm maken om een betekenisvol engagement opnemen. Het verhaal van Henriette verscheen als getuigenis in de campagne 'Dat lucht op' van Te Gek over perinatale mentale gezondheid: [Henriette en haar dochters | Aan het woord](#)

2. Doelstelling 2 : Via haar lokale afdeling zorgt Home-Start Vlaanderen vzw voor de selectie en screening van de gezinnen die in aanmerking komen voor de ondersteuning.

2.1. Aanmeldingen van gezinnen

Indicatoren - jaaroverzicht	2023	2024	2025	2026
Het aantal aanmeldingen	23	30		
Aantal screeningsgesprekken met gezinnen (#huisbezoeken)	11	15		
Aantal aanvaarde aanmeldingen	7	14		
Aantal opgestart	3	7		
Aantal op wachtlijst geplaatst	4	7		
Aantal geweigerde aanmeldingen	16	16		
Reden van weigering	(5) hulpvraag niet voor Home-Start (huiswerkpartner, ondersteuning op school voor kind ASS, oppas kind ASS, 18 jarige) (3) Woont buiten werkingsgebied (8) Geen aanmeldingsformulier ontvangen	(8) hulpvraag niet voor Home-Start (Huiswerkpartner, te complex, oppasmogelijkheden, (5) woont buiten werkingsgebied, geen HS profiel (kind ouder dan 12 jaar), (3) geen aanmeldingsformulier ontvangen		

2.2. Overzicht toeleiders gezinnen

De 5 aanmeldingen waarvan het gezin buiten het werkingsgebied woont werden toegeleid door:
3 Erpe-Mere (2x VrijCLB en 1x RTJ De Tafels), 1 Opwijk (Pleegzorg), 1 Haaltert (OCMW).

De 30 aanmeldingen werden voornamelijk toegeleid door:

(8) Vrij CLB, (6) OCMW, (5) CAW, (3) RTJ De Tafels, (2) Huis van het Kind, (2) Fiola vzw, (1) ELP Huis van het Kind, (1) Pleegzorg, (1) Reymeers vzw en (1) Zigzag.

2.3. Home-Start Aalst in het werkveld

De coördinator van Home-Start Aalst nam/neemt deel aan overlegmomenten met enkele toeleiders om de werking en het verloop (of afstemming) van een aanmelding toe te lichten:

Woensdag 7 februari:	Envia
Donderdag 8 februari:	Huis van het Kind (Opvoedingsondersteuner, opvolgster Lieselot)
Dinsdag 26 maart:	Kennismaking nieuwe vrijwilligerscoördinator Stad Aalst
Maandag 29 april:	Kennismaking OLV Aalst
Woensdag 19 juni:	Kennismaking LDC De Toekomst
Maandag 5 augustus:	Kennismaking Refu Interim
Maandag 7 oktober:	Verdiepende kennismaking RTJ De Tafels
Dinsdag 8 oktober:	Kennismaking Rebelle vzw

Op lokaal vlak oefenen de Home-Startwerkingen een signaalfunctie uit naar de lokale besturen o.a. door deelname aan bevraging lokaal sociaal beleid, welzijnsforum, ... Verder neemt Home-Start Aalst in 2024 deel aan een aantal overlegmomenten, netwerkmomenten,....

Donderdag 1 februari:	Overleg ELZ regio Aalst
Woensdag 7 februari:	Overleg Oproep pilootprojecten zorg en ondersteuning op lokaal niveau
Dinsdag 20 februari:	Stuurgroep Digibank
Woensdag 21 februari:	Overleg Oproep pilootprojecten zorg en ondersteuning op lokaal niveau
Maandag 4 maart:	Beleidsvoorbereidende werkgroep RTJ De Tafels
Donderdag 7 maart:	Welzijnsforum
Woensdag 13 maart:	Vrijwilligerscafé
Maandag 8 april:	Deelname stuurgroep ketenaanpak verontrusting online bevestigd
Maandag 29 april:	Kennismaking OLV en Home-Start: preventieve perinatale ondersteuning
Dinsdag 14 mei:	Opvolgingsoverleg Stad Aalst
Maandag 17 juni:	Bouwgroep "project ontmoeting"
Dinsdag 18 juni:	Stuurgroep Digibanken
Donderdag 20 juni:	Welzijnsforum
Vrijdag 21 juni:	Stuurgroep "ketenaanpak en verontrusting"
Maandag 24 juni:	Clusteroverleg Welzijn Regio Aalst
Zondag 1 september:	Casa Del Mundo
Woensdag 25 september:	Koala Buurtfeest
Donderdag 26 september:	Netwerklunch ELZ
Vrijdag 11 oktober:	Stuurgroep Ketenaanpak verontrusting
Donderdag 7 november:	Welzijnsforum
Maandag 18 november:	Clusteroverleg Welzijn Regio Aalst
Donderdag 12 december:	Eerstelijnsforum
Donderdag 19 december:	Gastcollege Artevelde Hogeschool

Om gezinnen te bereiken die gebaat kunnen zijn met perinatale ondersteuning, werd samengezeten met:

OLV ziekenhuis Aalst:	Kennismaking
Huis van het Kind:	Opvolging heropstart Perinataal netwerk
RTJ De Tafels Team Oost-Vlaanderen:	afspraken voor samenwerking in de Denderstreek

3. Doelstelling 3: Via haar lokale afdeling staat Home-Start Vlaanderen vzw in voor de selectie, screening en coaching van vrijwilligers die kunnen worden ingezet als gezinsondersteuner.

3.1. Home-Startvrijwilligers

Home-Startvrijwilligers zijn een (tijdelijke) uitbreiding van het sociale netwerk van het gezin en proberen de opvoedingsomstandigheden te verbeteren door stress te reduceren en meer toegang tot hulpbronnen te realiseren. De vrijwilliger is een luisterend oor, stimuleert spel in het gezin en contacten in de buurt, helpt met de thuisadministratie, leidt de gezinsleden toe naar het vrijetijdsaanbod en leert hun gebruik maken van voorzieningen in de stad of gemeente. Home-Startvrijwilligers engageren zich na het volgen van een infosessie en startopleiding en een uitgebreid kennismakingsgesprek. Met elke vrijwilliger wordt een vrijwilligersovereenkomst afgesloten. Elke vrijwilliger bezorgt aan de lokale coördinator een uittreksel uit het strafregister, model 596.2.

Indicatoren - jaaroverzicht	2023	2024	2025	2026
Aantal georganiseerde infosessies	18	24		
Aantal deelnemers infosessies HS Vlaanderen	132 waarvan 11 voor Aalst	172 waarvan 27 voor Aalst		
Aantal georganiseerde startopleidingen	9	7		
Deelnemers startopleiding	17	12		
Aantal kennismakingsgesprekken	21	25		
Aantal opgestarte vrijwilligers	17	8		
Aantal opgeleide vrijwilligers in wacht	1	1		
Totaal aantal actieve vrijwillige gezinsondersteuners in 2024	25	24		
Totaal aantal actieve digi-vrijwilligers	2	1		
Totaal aantal actieve wachtlijstzorg vrijwilligers	/	1		
Totaal aantal vrijwilligers	27	26		

We merken dit jaar een groot verschil tussen het aantal geïnteresseerde vrijwilligers en het aantal vrijwilligers die effectief opstarten. Als voornaamste redenen kwamen naar voor; vrijwilligers die niet aansloten bij het Home-Start profiel, draagkracht van de potentiële vrijwilliger niet groot genoeg was, persoonlijke redenen (verbouwingen, medisch ....), te zwaar engagement, ...

Vanuit Home-Start Vlaanderen werkten we het voorbije jaar aan een evaluatie en onderzochten we manieren om deze potentiële vrijwilligers toch te binden aan onze organisatie, bvb. via een lichter engagement of als donateur.

3.2. Profiel van de vrijwilligers in Aalst

Zes mannen en 20 vrouwen zijn Home-Startvrijwilliger in Aalst.

In 2024 is de jongste vrijwilliger 24 jaar en de oudste 66 jaar.

19-25 jaar: 15 %

26-50 jaar: 46%

51-65 jaar: 23%

66-75 jaar: 15%

75+: 0%

In 2024 waren er 3 vrijwilligers met een andere culturele achtergrond: Albanië, Congo en Marokko. Zeven vrijwilligers zijn een jaar of langer actief bij Home-Start Aalst.

3.3. Ondersteuning van de vrijwilligers

Intervisies en vormingen 2024

Maandag 19 februari: Kortfilm 'Anything will be fine' + nabespreking

Dinsdag 12 maart: Kennismaking Huis van het Kind (i.s.m. Huis van het Kind) + toelichting digipunt

Dinsdag 23 april: Welzijnswandeling in Aalst

Woensdag 22 mei: Start to play: Home-Start spel (i.s.m. Home-Start Ninove)

Donderdag 20 juni: Handelen bij verontrusting (i.s.m. Home-Start Ninove)

Donderdag 19 september: Intervisie kennismaking organisaties te Aalst, rechtenverkenner etc. + interactief moment

Donderdag 24 oktober: Kansarmoede: Vierdewereldgroep

Maandag 18 november: Opvoedingsondersteuning + casusbespreking (i.s.m. het Huis van het Kind)

Vrijdag 13 december: Bedankingsmoment vrijwilligers

Individuele coaching

De lokale coördinator had in het totaal 360 individuele contacten met de vrijwilligers ter ondersteuning en coaching van de vrijwilliger in een gezin. Wanneer een vrijwilliger opstart is er vaak wekelijks contact tussen de coördinator en vrijwilliger. Na drie, zes en twaalf maanden is er een opvolgingsgesprek aan de hand van een leidraad.

Nieuwsbrief

De vrijwilligers krijgen minstens maandelijks een digitale nieuwsbrief, met het laagdrempelig cultureel aanbod voor gezinnen in Aalst, informatie over bestaande diensten en voorzieningen in de stad, Home-Startvorming en intervisie, start van de inschrijvingen voor de vakantieopvang, informatie over het onderwijsaanbod, het Huis van het Kind, enzovoort.

In 2024 werden er nieuwsbrieven verstuurd op 17 januari, 25 februari, 6 maart, 3 april, 29 mei, 5 juni, 3 juli, 18 juli, 2 september, 8 oktober, 7 november en 24 december.

3.4. Het werven van vrijwilligers

In 2024 zetten we verder in op een **divers communicatiebeleid**. Via onze sociale mediakanalen en e-nieuwsbrief communiceren we regelmatig inhoudelijk over onze werking. Home-Start Aalst neemt deel aan verenigingenmarkten en andere (buurt)activiteiten om de werking bekend te maken. Op gezette tijdstippen organiseren we originele communicatie-acties om de organisatie in de kijker te zetten en vrijwilligers te werven, bv. actie ism De Lijn, beeldcampagne perinataal project, bladwijzers, ... Hieronder wordt er een concreet overzicht weergegeven.

Januari

- Vacatures updaten (111, Give a day, Vrijwilligerswerk,...)
- Facebookpost: fototentoonstelling
- Klikkaders met Home-Startaffiches in Aalst

Februari

- Facebookpost over de intervisie met vrijwilligers

April

- Vacature in magazine: 'Vrijwilligerswerk in de welzijnssector'
- Bericht in Hoplr
- Facebookpost in Aalsterse Facebookgroepen: Aalst vrijwilligt!, Vrijwilligers (gezocht & aangeboden), Aalst!
- Facebookpost nav Week van de vrijwilliger: Lancering filmpje met 3 portretten van een gezin en hun vrijwilliger
- Broodzakkenactie met de steun van actrice Joke Devynck

Mei

- Facebookpost met het verhaal Christopher en David
- CHIPKA, Mei editie met verhaal gezin en vrijwilliger uitgebracht
- Infostand tijdens de Week van de opvoeding i.s.m. Huis van het Kind

Juni

- Home-Startflyer in ontbijt- en lunchboxen i.s.m. Romy's Lunchbar en Terra Verpakkingsvrije winkel (groenteboxen)
- Facebookpost met terugblik op de maand mei
- De Lijn Window sticker actie

Juli

- De Lijn Window sticker actie

Augustus

- Facebookpost met sfeermoment van de intervisie
- Facebookpost over de Huis aan huis bedeling
- Promotie Facebookpagina
- Huis aan huis bedeling in de deelgemeenten van Aalst i.s.m. Snel&Wel vzw

September

- Infostand Casa Del Mundo: Infostand
- Infostand Rommelmarkt: Infostand
- Infostand + activiteit KOALA Buurtfeest:
- Facebookpost over onze deelname aan deze verschillende events

Oktober

- Infomarkt inspiratiedag mentaal welzijn
- Facebookpost over de inspiratiedag mentaal welzijn

November

- Home-Start bladwijzers flyeren in Utopia en Standaard Boekhandel
- Flyeren op het Retroweekend

December

- Facebookpost over het dankmoment voor de vrijwilligers
- Raamillustraties over Home-Start in de stad
- Nieuwjaars/kerst affiches in klikkaders in de stad

3.5. Vrijwilligers aan het woord

*“Voor mij betekent Home-Start gezinnen een duwtje in de rug geven om er volledig voor te gaan. Meestal hebben de gezinnen een woelige periode achter de rug, en het feit dat je als vrijwilliger daarin het verschil kan maken en hun kan steunen is van onschatbare waarde.” **Lovely***

*“We worden allemaal gelijk geboren, maar worden doorheen ons leven niet altijd gelijk behandeld. Als vrijwilligers ben je een steunpilaar, maar is er ook een wederzijdse connectie en dat is juist wat het zo uniek maakt.” **Lovely***

*“Door in verbinding te gaan met een kwetsbaar gezin in mijn gemeenschap krijgen de vanzelfsprekende zaken in mijn leven een nieuwe gloed van dankbaarheid. De band die ik samen met het gezin opbouw en de dankbaarheid die ze uitbrengen brengt een gevoel van samenhang die mijn hart doorheen de week verwarmt.” **Noah***

*“Als je gelooft dat in elk van ons iets goed zit, als je mensen in je buurt wil helpen en als je een paar uur in de week kan sparen, dan kan Home-Start daar een warme ondersteunende en voldoening gevende invulling aan geven.” **Noah***

4. Doelstelling 4: Home-Start Aalst onderzoekt de oprichting van een stuurgroep voor de lokale afdeling

Indicatoren - jaaroverzicht	2023	2024	2025	2026
Aantal bijeenkomsten van de lokale stuurgroep	5	3		

Home-Start Aalst vergaderde in 2024 3 keer met Huis van het Kind over het project Kick-Off, de week van de opvoeding en de intervisiemomenten met vrijwilligers waar het Huis van het Kind zich kwam voorstellen aan en de opvoedingsondersteuner in gesprek ging met vrijwilligers over concrete gezinscasussen.

- Dinsdag 5 maart: Overleg week van de opvoeding i.s.m. Huis van het Kind
- Dinsdag 12 maart: Intervisie i.s.m. en over het aanbod van het Huis van het Kind
- Maandag 18 november: Intervisie i.s.m. Huis van het Kind over opvoedingsondersteuning

5. Doelstelling 5: Home-Start Aalst neemt een signaalfunctie op ten aanzien van het lokaal beleid.

Naar aanleiding van de verkiezingen in 2024 bundelden we de signalen vanuit de Home-Startgezinnen en het belang van investeren in een preventieve aanpak in een memorandum. Op 14 mei gingen we in gesprek met en overhandigden we het memorandum aan Sarah Smeyers, schepen van sociale zaken, wonen, welzijn, ouderenzorg, samenleving en voorzitter van het Bijzonder Comité voor Sociale Dienst.

Vrijwilligers komen wekelijks in huis bij gezinnen in een kwetsbare situatie en maken vanop de eerste rij de drempels en uitsluiting mee die gezinnen ervaren. Uit de gesprekken met vrijwilligers, de uitwisseling tijdens intervisiemomenten, de gesprekken met de gezinnen en de huisbezoeken, verzamelden we voor 2023 en 2024 bepaalde signalen. De signaallijst is terug te vinden in bijlage.

Indicatoren - jaaroverzicht	2023	2024	2025	2026
aantal deelnames aan het lokale Welzijnsforum	2	3		

6. Doelstelling 6: Home-Start Aalst werkt vanuit een generalistische visie en zet maximaal in op de toeleiding naar het bestaande hulp- en dienstverleningsaanbod in onze stad.

6.1. Aard van de ondersteuning

Generalistische aanpak, op maat van het gezin

Hoewel opvoedingsondersteuning in de eerste plaats onze insteek is in de ondersteuning van gezinnen, kunnen we niet om de verzwarende factoren heen die het opvoeden moeilijk en stressvol maken en deelname aan de samenleving bemoeilijken: geen arbeidsinkomen, slechte en preciaire huisvesting, geen toegang tot noodzakelijke gezondheidszorg, geen toegang tot noodzakelijke welzijnsdiensten, enzovoort, verhogen stress in de gezinnen.

Als we empowerment-en krachtgericht aan de slag willen in de gezinnen, moeten we integraal werken en ondersteunen we ouders in het zetten van stappen op alle domeinen die het gezinsleven raken. In Aalst gingen Home-Startvrijwilligers met volgende zaken aan de slag in hun gezin.

Indicatoren – jaaroverzicht Aard ondersteuning	2023	2024	2025	2026
Opvoedingsondersteuning: (hulp bij gezinsorganisatie, moeilijke opvoedingssituaties, grote gezinnen, alleenstaand ouderschap, ...)	40 -Dagstructuur, routine; -Grenzen aangeven naar de kinderen; -Oplossing zoeken voor het brengen naar hobby's, van school halen; -Moeilijk gedrag, Conflicten; -Leren opruimen;	19 -Dagstructuur, Routine; -Grenzen aangeven naar de kinderen; -Oplossing zoeken voor He+/-t brengen naar hobby's, van school halen; -Schermtijd; -Moeilijk gedrag, Conflicten;		

	-ASS; -Deels zorg opnemen, ouder verlichten,....	-Leren opruimen; -ASS; -Deels zorgen opnemen, ouder verlichten; -Moeilijkheden bij het aangaan van gesprekken rond gevoelens kind; -Complexe gezinssituaties,....		
Netwerkversterking: (vraag naar vrijetijdsbesteding, klachten over eenzaamheid, geen netwerk, integratie, ...)	29 -Hoe een sociaal netwerk kan opgebouwd worden; -Hoe vrijetijd kan ingevuld worden; -Vraag naar ontmoeten andere ouders; -Vraag naar opleidingen,....	12 -Hoe een sociaal netwerk kan opgebouwd worden; -Hoe tijd maken voor vrijetijd + tijd voor zichzelf; -Vraag naar opleidingen; -Vraag naar vrijwilligerswerk,....		
Talentontwikkeling/ontwikkeling stimuleren: (duurzame vrijetijdsbesteding en hobby, stimuleren van jonge kleuters, huiswerkbegeleiding, ouders naar taalles, tweedekansonderwijs leiden, ...)	36 -Zoeken naar vrijetijdsbesteding, hobby's; -Samen activiteiten doen (binnens- en buitenshuis); -Ondersteunen bij Huiswerk; -Stimuleren fijne Motoriek; -Stimuleren schoolse Vaardigheden; -Taalstimulatie; -Administratie,....	22 -Zoeken naar + kennismaken aanbod vrijetijdsbesteding en hobby's; -Taalstimulering; -Grote vraag naar huiswerkondersteuning; -Ondersteuning bij Inschrijvingen vrijetijdsbesteding; -Administratie en briefwisseling		
Rechtenverkenning en naar juiste hulp leiden: (inventaris meest voorkomende)	28 -Uitpas; -Medische hulp: wijkgezondheidscentrum Daenshuis; -Speel-O-theek; -Vierdewereldgroep Uitstappen; -Zorgbalie: Nederlandse lessen via Agentschap Inburgering, homologeren rijbewijs; -Vormingen HvhK; -Wereldmama's; -De zonnebloem Aalst (ASS); -Syndicaat; -OCMW juridisch advies; -Gezinsbond: babysit; -Zorgbalie OCMW: Voedselpakketten; -Vrijetijdsaanbod voor Kinderen; -Wiegwijs,....	18 -Uitpas; -Voedselpakketten; -Zorgbalie: financiële tegenwoordiging, maatschappelijk werker; -Recht op ELZ psycholoog; -Zorgtoeslag; -Toeleiden naar: Huis van het Kind, Kind & Gezin, Vierdewereldgroep, Integratie en Inburgering, Zorgbalie,....		
Perinatale ondersteuning (tot 2 jaar)	7 -Voorbeeld praktische Ondersteuning	5 -Praktische ondersteuning;		

	Opvoedingsvragen; -Ouders even ontlasten & zorg delen; -Luisterend oor bieden; -Emotionele steun	-Opvoedingsvragen; -Ouders even ontlasten, zorg delen; -Aanbod verkennen + toeleiden/drempels verlagen samen naar organisaties gaan; -Luisterend oor bieden + emotionele steun,...		
--	---	---	--	--

De hierboven weergegeven cijfers i.v.m. 'de aard van ondersteuning' kan gedurende het traject fluctueren. De oorspronkelijk doorgegeven hulpvraag bij de aanmelding kan verschillend zijn van de hulpvraag van het gezin en de noden die zij ervaren. Ook gedurende het traject ervaren wij hierin veranderingen.

Meest voorkomende doorverwijzingen	2024	2025	2026
	-OCMW; -Mensen voor Mensen (Vierdewereldgroep); -Huis van het Kind - Ontmoetingsmomenten Huis van het Kind; -Broeiklas; -Huurdersbond; -Integratie en Inburgering (klaptafel, Nederlandse lessen,...); -Utopia.	-OCMW; -Zorgbalie; -Mensen voor Mensen (Vierdewereldgroep); -Huis van het Kind; -Kind&Gezin; -Ontmoetingsmomenten Huis van het Kind; -Integratie en Inburgering (klaptafel, Nederlandse lessen,...); -Broeiklas; -Team wonen; - Huisvestigingsmaatschappij; Dender-Zuid; -Huurdersbond; -Digi-punt.	

Ondersteuning door de coördinator

De coördinator had dit jaar +/- 300 contacten met de gezinnen. Deze contacten kaderen in een intake, huisbezoek, afspraak tijdens zorgtafel/overleg of langdurig ondersteunend telefoongesprek, vertrouwenspersoon tijdens tafelgesprek met meerdere actieve partners of tijdens een schooloverleg,... In één gezin ging de coördinator zelf regelmatig langs om steun te bieden.

Voorbeeld complexe casus:

Alleenstaande mama van 4 kinderen (jongste 11 jaar en oudste 20 jaar) wonende in een kleine studio. In deze ruimte leven zijn 24/24 (eten, slapen, studeren, ontspannen,...). De woning is in ongeschikte staat. Er is schimmel, vocht en ongedierte aanwezig. Mama staat op de wachtlijst voor een sociale woning en gaat ondertussen al 2 jaar naar bepaalde organisaties om samen te zoeken naar een andere woning. Gezin is al 2 jaar lang op zoek naar een andere woning. Huisvestiging is een groot

probleem en heeft o.a. veel invloed op zowel de gezinssituatie als het mentaal welbevinden van de gezinsleden.

Wachlijstzorg

In afwachting van een match met een vrijwilliger wordt er door de coördinator 'wachlijstzorg' voorzien bij dringende noden of wordt er terug geschakeld naar de aanmelder. Vooral bij gezinnen die niet via een aanmelder op de wachtlijst terecht kwamen, gaat de lokale coördinator aan de slag in de gezinnen: inschrijven voor de speelpleinwerking, helpen met het doorverwijzen naar instanties i.f.v. het invullen van de grondrechten van het gezin, enzovoort.

Eind 2024 is Home-Start Aalst aan de slag gegaan met een startmaatje. Zij helpt de coördinator bij het ondersteunen van de gezinnen op de wachtlijst. Dit is een nieuwe vrijwilligerspositie waarmee we aan de slag zijn gegaan en in de toekomst zullen groeien en evalueren om deze vorm te geven.

6.2. Een sterk kwaliteitsbeleid

Home-Start Vlaanderen werkt daarnaast aan kwaliteitsbewaking via visitaties, het lerend netwerk, overleg met experts worden lokale werkingen ondersteund in het realiseren van een goede ondersteuning van de gezinnen. De missie en visie van Home-Start Vlaanderen en de kwaliteitsstandaarden van Home-Start Worldwide bij de uitvoering van de werking bewaken we via intern teamoverleg en de lerende netwerken.

Home-Startcoördinatoren ontmoeten elkaar een drietal keer per jaar voor opleiding, signaleren, uitwisseling en kennisdeling in het **lerend netwerk voor Home-Startcoördinatoren**.

- › Donderdag 7 maart: Impact meten met de impacttool: gesprek en output onderzoeken Met Kenniscentrum Gezinswetenschappen
- › Dinsdag 23 april: Born in Belgium implementatie Home-Start Vlaanderen
- › Dinsdag 21 mei: Handelen bij verontrusting: bezoek aan Veilig Huis Leuven
- › Dinsdag 25 juni: Born in Belgium dagopleiding gesprekstechnieken
- › Dinsdag 1 oktober: Uitwisseling Bednet
- › Donderdag 5 december: Ethische knopen, leidraad voor doordacht sociaal werk door Sam vzw

Intern teamoverleg

- › Donderdag 21 maart: Teamoverleg
- › Donderdag 21 mei: Werkgroep communicatie
- › Dinsdag 4 juni: Teamoverleg
- › Donderdag 6 juni: Denksessie vrijwilligers werven met S&L
- › Donderdag 27 juni: Werkgroep communicatie
- › Dinsdag 16 juli: Teamoverleg
- › Dinsdag 1 oktober: Werkgroep communicatie
- › Donderdag 28 november: Teamoverleg

6.3. Home-Start Aalst als partner binnen lopende Aalsterse projecten

6.3.1. Lokale Bondgenotennetwerk

Home-Start Aalst neemt als partner deel aan het **project Bondgenotennetwerk**, ingetekend door Broeiklas vzw Aalst. Het project heeft betrekking tot het bieden van een warme en zachte overgang van het basisonderwijs naar het secundaire onderwijs. De gezinnen bij Home-Start kunnen vragen

en/of opmerkingen hebben rond het maken van een studiekeuze. Home-Start Aalst is een ideale partner, aangezien de vrijwilliger dicht bij het gezin staat en hen hierin kan ondersteunen. In Aalst zijn er een 6-tal gezinnen waarvan de kinderen behoren tot de leeftijdscategorie van 12-jarigen, eveneens de doelgroep van het project.

Ons engagement bestaat uit:

- › Deelname stuurgroep casusoverleg
- › Doorverwijzende rol: gezinnen die in aanmerking komen voor dit project, doorverwijzen.
- › vrijwilligers doorverwijzen naar de basisvorming/opleiding ouders doorverwijzen naar de oudermomenten en focusgroepen.
- › Vrijwilliger vormt een brugfiguur tussen het gezin en de school en organisaties die inzetten op de overgang van het lager onderwijs naar het secundaire onderwijs.
- › Drempel verlagen door mee te gaan naar een eerste infosessie, oudermoment,...
- › Interviewafnames faciliteren tussen Broeiklas, trekker van het project en Home-Startgezinnen. Resultaten van de gezinnen worden op vraag van Home-Start nog bezorgd.

6.3.2. Pilootproject zorg en ondersteuning

Home-Start Aalst is partner binnen het pilootproject 'Zorg en Ondersteuning' dat ingetekend werd door Huis van het Kind Aalst. Het project heeft betrekking tot het geïntegreerde gezins- en jeugdhulpbeleid, waarbij er gewerkt wordt aan een kwaliteitsvolle en toegankelijke zorg en ondersteuning.

Home-Start Aalst werkt als deelnemende actor en bestaande goede praktijk actief mee aan de werksessies met als doel:

- › Het organiseren van kwaliteitsvolle, inclusieve en integraal toegankelijke plekken en aanbod binnen de leefomgeving van aanstaande ouders, kinderen, jongeren, hun gezin en context;
- › Het organiseren van effectieve en adequate ondersteunings- en zorgtrajecten op maat van de aanstaande ouder, het kind, de jongere, zijn gezin en context, die we zo nabij mogelijk organiseren en waarbij breuklijnen in het zorg- en ondersteuningstraject vermeden worden, ongeacht de leeftijd of het scharniermoment.

Woensdag 7 februari: Overleg 'Pilootprojecten Zorg en Ondersteuning op lokaal niveau & Vroegdiagnostiek

Woensdag 21 februari: Overleg 'Pilootproject Zorg en Ondersteuning op lokaal niveau & Vroegdiagnostiek'

Woensdag 18 september: Kick-off pilootproject Zorg en Ondersteuning

Woensdag 2 oktober: Sessie 2: missie en visie

Woensdag 23 oktober: Sessie 3: projectstructuur

Woensdag 13 november: Sessie 4: werkgroepen (Werkmethodiek) Woensdag 4 december: Sessie 5: Werkgroepen (Governance, Gedeelde cultuur, Ontmoeting en Transparante zorgtrajecten.

7. Doelstelling 7: Home-Start Aalst zet in op digitale inclusie.

Digi-ondersteuning in de gezinnen

- › In 2024 waren er 2 digi-vrijwilligers actief in de werking. 1 digi-vrijwilliger stopte zijn engagement in de loop van het jaar.
- › Home-Start leidt gezinnen naar de activiteiten en het aanbod van Digipunt Aalst.

Informeren van vrijwilligers en gezinnen

- › Bespreken + uitdelen van informatie m.b.t. aanbod en activiteiten vanuit Digipunt Aalst op 12 maart 2024.
- › Bekendmaking + informeren van de huidige digi-vrijwilliger bij nieuw aangeworven vrijwilligers.
- › In 2024 werden er sinds mei ook flyers van het aanbod van Digipunt Aalst meegegeven in tote-bag (verkregen van Huis van het Kind Aalst) tassen aan startende vrijwilligers.

Stuurgroep Digibank Aalst

In 2024 nam Home-Start Aalst deel aan een aantal overlegmomenten i.v.m. de stuurgroep Digibank. Via de stuurgroep blijven wij op de hoogte van het project Digibanken in Aalst, waarbij er steeds ruimte is voor input van de aanwezige externe partners.

- › Dinsdag 20 februari
- › Dinsdag 18 juni